

ὀλικῆς ἀπολαύσεως, ἀπλῶς ἡδονιστικὴν. Τὰ κάλλη τῆς ἐρωμένης ὑμνεῦνται μὲ ὑπερβολικὰς πολλάκις παρομοιώσεις, ὑπενθυμιζούσας καὶ τὸν ἀνατολίτικον χαρακτῆρα τοῦ Ἑλλήνος, ἀλλὰ τὰ κάλλη αὐτὰ δὲν γεννοῦν καὶ πόθους μόνον σαρκικούς. Διὰ τοῦτο ἀποτελοῦν, δύναται τις νὰ εἴπῃ, κάποιαν αἰσθητὴν ἐξαίρεσιν τὰ τραγούδια, εἰς τὰ ὅποια φανερόνεται τοιοῦτός τις μόνον πόθος :

*Διψοῦν οἱ κάμποι γιὰ νερὰ καὶ τὰ βουνὰ γιὰ χιόνια
καὶ τὰ γεράκια γιὰ πουλιά, κ' ἐγὼ βιάξα μ' γιὰ σένα.
Τὸ χέρι σου τὸ παχουλό, τὸ κοντυλογραμμένο
νὰ τῶχα γιὰ προσκέφαλο τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες·
κ' οἱ μέρες γύναι τοῦ Μαγιοῦ κ' οἱ νύχτες τοῦ Γενάου
νὰ σὲ χορτάσω φίλημα, νὰ σὲ χορτάσω ἀγκάλες ..*

ἢ καὶ πλέον ρεαλιστικῶς :

*Τώρα τὰ πουλιά, τώρα τὰ χελιδόνια,
τώρα οἱ πέρδικες συχνολαθοῦν καὶ λενε :
— Ξύπν' ἀφέντη μου, ξύπνα καλέ μου ἀφέντη,
ξύπν' ἀγκάλιασε κορμί κυπαρισσίου,
ἄσπρονε λαιμό, βυζάκια σὰν λεμόνια...*

Εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εὐγενῆ ἀντίληψιν τοῦ ἔρωτος δυνάμεθα ἴσως ν' ἀποδώσωμεν καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως «ἔρω» διὰ τῆς λέξεως «ἀγάπη.» Ὁ νεώτερος Ἕλληνας δὲν ἐραῖται, ἀλλ' ἀγαπᾷ. Ἡῦρυνε, θὰ ἡδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρωτικοῦ αἰσθητήματος· καὶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου μικροῦ θεοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου πρоруσιάζεται τὸ αἰσθημα ὡς κάτι προσωποποιημένον, εἰσῆγαγεν εἰς τὴν ποίησίν του, ἀλλὰ καὶ παντοῦ θποῦ θέλει νὰ ὀμιλήσῃ περὶ αὐτοῦ τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς Ἀγάπης. Ἔκαμε τὸν ἔρωτα — ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἔκφρασις — περισσότερο ἰδέαν· τὸν ἀύλοποίησεν. Εἰς τὸ ἐρωτικὸν δημοτικὸν τραγούδι οὐδέποτε συναντᾶται ὁ προσωποποιημένος ἔρωτος, ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν ποίησιν ἢ εἰς τὴν ποίησιν τῶν λογίων τῶν χριστιανικῶν αἰώνων, οἱ ὅποιοι θεβαίως ἔγραφον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀρχαίων. Ὁ ἔραστής καὶ ἡ ἐρωμένη ἔγιναν «ἀγαπητικός» καὶ «ἀγαπητικιά» ἢ «ἀγαπημένος» καὶ «ἀγαπημένη» ἢ καὶ ἔτι πλέον : «ἀκριδὸς καὶ ἀκριθὴ» «πολυακριδὸς καὶ πολυακριθὴ.» Ἡ ἰδέα τοῦ ἔρωτος ἔμεινεν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκφράζεται κάπως ἰδανικώτερον, ὡς ἔννοια δημιουργικωτέρα καὶ ὕψηλοτέρα. Καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἔντεχνον

Ἐπιπέδου

